

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2022

№ 6

iyun

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

XƏBƏRLƏR

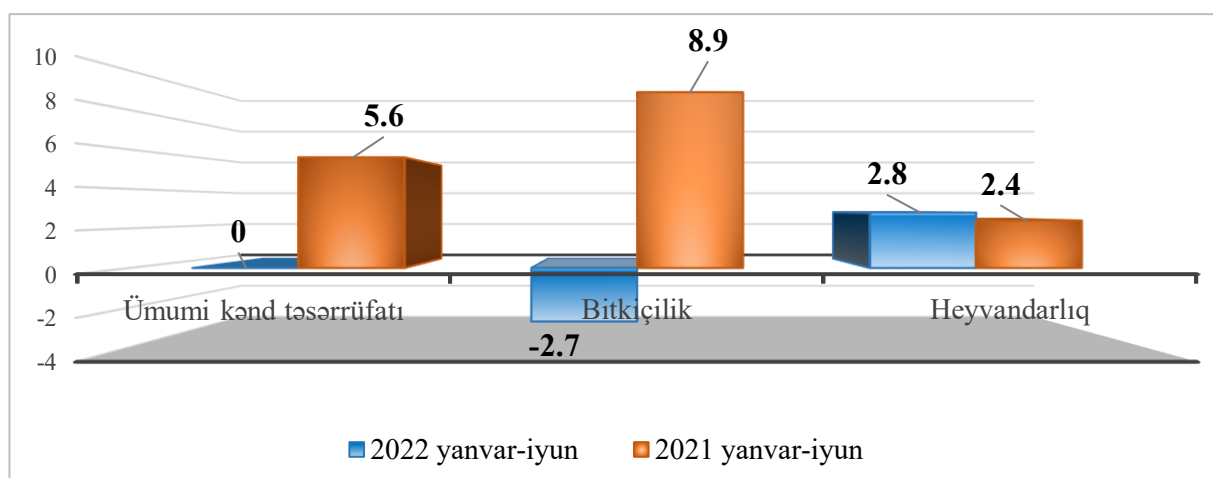

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə eyni səviyyədə olub (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

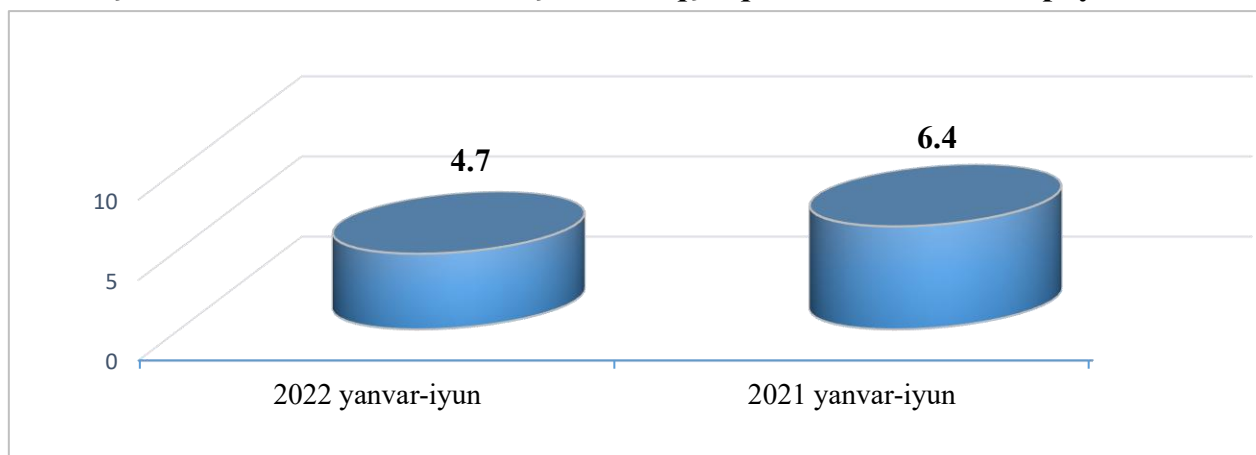

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcminin dəyəri faktiki qiymətlərlə 5123.3 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 48.2 faizi (2467.7 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 51.8 faizi (2655.6 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2022-ci ilin yanvar-iyun aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 4.7 faiz təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarında yun, barama, taxıl (qarğıdalı ilə), tütün və yaşıllıq yarpağı istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Malın adı	Ölçü	Yanvar-iyun 2022	Yanvar-iyun 2021	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %- lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	276.8	268.5	103.1
Süd	min ton	1,093.1	1,075.3	101.7
Yumurta	mln. ədəd	988.8	951.3	103.9
Yun	min ton	14.4	14.6	98.3
Barama	ton	339.2	491.3	69.0
Taxıl, qarğıdalı ilə	min ton	2,098.7	2,627.7	79.9
Tütün	min ton	0.8	1.5	56.4
Kartof	min ton	423.4	391.2	108.2
Tərəvəz	min ton	794.5	776.7	102.3
Bostan məhsulları	min ton	108.4	100.1	108.2
Meyvə və giləmeyvə	min ton	150.4	133.9	112.3
Yaşıl çay yarpağı	ton	401.6	522.4	76.9

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2022-ci ilin yanvar-iyun aylarında 388 min hektar sahədə yazlıq bitkilər əkilib
(Cədvəl 2).

Cədvəl 2. 2022-ci ilin məhsulu üçün yazlıq bitkilərin əkini, hektar

Əkinlər	Yanvar-iyun 2022	Yanvar-iyun 2021	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib	388,020.7	393,321.5	98.7
o cümlədən:			
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız) - cəmi	33,222.9	28,019.4	118.6
onlardan:			
buğda	4,214.3	2,202.7	191.3
vələmir	6,282.0	6,365.0	98.7
çəltik	3,129.3	3,065.2	102.1
Qarğıdalı - cəmi	32,049.1	33,343.4	96.1
o cümlədən dən üçün	30,537.4	32,252.2	94.7
Dən üçün günəbaxan	11,838.5	11,095.1	106.7
Pambıq	104,261.1	100,514.3	103.7
Tütün	2,430.9	3,099.6	78.4
Kartof	54,775.7	56,103.7	97.6
Tərəvəz - cəmi (toxumluqlarsız və anacsız)	65,334.5	68,207.8	95.8
Ərzaq üçün bostan bitkiləri	20,119.7	20,233.5	99.4
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	5,002.2	5,104.4	98.0
Yemlik kökümeyvəli (yem çuğunduru, şalğam, yem şalğamı və s.)	14.0	-	100.0
Keçən ilin payızlıq əkini də daxil olmaqla cari ilin kölgəliksiz çoxillik otlar əkini - cəmi	56,443.8	65,037.5	86.8
Birillik otlar	1,138.9	1,101.7	103.4
Sair yazlıq bitkilər	1,389.4	1,461.1	95.1

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

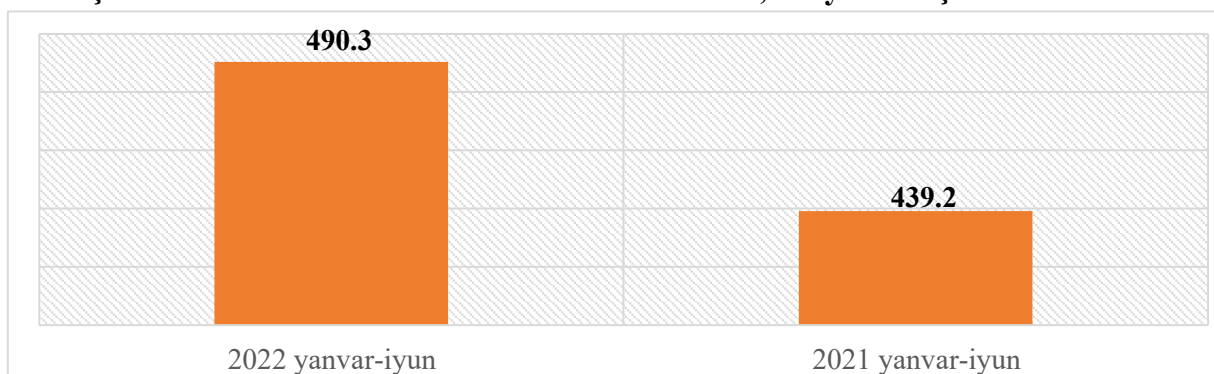

KƏND TƏSƏRRÜFATI

məhsulları bazarı

✚ 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarında 490.3 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 11.6 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-iyun 2022		Yanvar-iyun 2021		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	197.6	171.5	222.6	176.5	88.8	97.2
<i>ondan:</i>						
kartof	78.2	35.1	91.8	39.8	85.1	88.0
pomidor	105.8	126.9	113.8	123.6	92.9	102.7
Meyvə	108.8	156.6	108.3	129.8	100.5	120.6
Arpa	17.4	3.6	2.8	0.5	6.3 d.	6.8 d.
Tütün xammalı	3.1	10.4	1.1	2.8	2.7 d.	3.8 d.
Pambıq mahlıcı	56.9	136.9	79.7	121.9	71.4	112.2
Gön-dəri	2.6	7.3	2.4	6.0	107.2	122.4
Heyvandarlıq məhsulları*	x	3.9	x	1.6	x	2.5 d.
Cəmi	x	490.3	x	439.2	x	111.6

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin iyun ayında çiyələyin, kələmin (Ağdaş), soğanın (Bərdə) və sarımsağın topdansatış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (*Cədvəl 4*).

Cədvəl 4. İyun ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansatış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	May 2022	İyun 2022	Fərq	Adı	May 2022	İyun 2022	Fərq
Meyvə							
Alma	Palmet			Armud	Krasavitsa		
	1.10	1.10	0.0%		3.00	3.00	0.0%
	Qrani smit				Konfrans/yay armudu		
	1.40	1.40	0.0%		2.80	1.05	-2.7 d.
	Fuji			Portağal	Türkiyə		
1.60	1.60	0.0%	2.05		2.05	0.0%	
Üzüm	Kardinal				İran		
	2.75	2.75	0.0%		1.85	1.85	0.0%
Gilas	Kırım			Ərik	yerli		
	2.40	2.40	0.0%		4.00	1.25	-3.2 d.
	May gilası/ağ gilas			Çiyələk	yerli		
	1.75	1.40	-20.0%		1.15	2.40	2.1 d.
Alça	göyçə			Limon	Lənkəran		
	4.50	4.50	0.0%		0.13	0.13	0.0%
	yerli				Türkiyə		
	2.00	2.00	0.0%		0.20	0.20	0.0%
Kivi	idxal			Qoz	yerli		
	2.90	2.90	0.0%		4.00	4.00	0.0%
Fındıq	quru				Ukrayna		
	4.10	4.10	0.0%		2.50	2.50	0.0%
Tərəvəz							
Kartof	Cəlilabad (təzə)			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.63	0.35	-44.4%		0.73	0.73	0.0%
	Şəmkir (təzə)				Bərdə		
	1.40	1.40	0.0%		0.49	0.69	40.8%
Pomidor	Çəhrayı			Xiyar	Melit		
	1.30	0.80	-38.5%		0.65	0.45	-30.8%
	Zirə				Tikanlı		
	1.30	0.80	-38.5%		0.75	0.45	-40.0%
	Göyçay			Yerkökü	yerli		
1.30	0.80	-38.5%	0.90		0.90	0.0%	
Lobyə	yerli			Çuğundur	yerli		
	2.65	1.50	-43.4%		0.60	0.60	0.0%
Kələm	Bərdə			Badımcan	yerli		
	0.48	0.40	-16.7%		2.00	1.00	-50.0%
	Ağdaş			Sarımsaq	yerli		
	0.38	0.40	5.3%		1.25	1.35	8.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

✚ Cari ilin iyun ayında almanın, çiyələyin, alçanın, şaftalının, gavalının, armudun (“Krasavitsa”), gilənarın, portağalın, giləsin, pomidorun, soğanın, xiyarın (“Melit”), lobyanın, badımcanın və qarpızın qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2022-ci ilin iyun ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	İyun 2021	İyun 2022	Fərq	Adı	İyun 2021	İyun 2022	Fərq
Meyvə							
Alma	Yay alması			Armud	Yay armudu		
	0.45	0.75	1.7 d.		1.10	1.05	-4.5%
Çiyələk	yerli				Krasavitsa		
	1.90	2.40	26.3%	2.85		3.00	5.3%
Alça	yerli			Gilənar	yerli		
	0.75	2.00	2.7 d.		1.25	1.50	20.0%
Ərik	Qırmızıyanaq			Portağal	Türkiyə		
	3.25	1.25	-2.6 d.		1.95	2.05	5.1%
Şaftalı	Fədai (yerli)			Gilas	Napoleon		
	1.30	3.25	2.5 d.		3.00	3.50	16.7%
	Nektarin (yerli)				Kırım		
Gavalı	yerli			Limon	Lənkəran		
	0.95	1.00	5.3%		0.24	0.13	-45.8%
Fındıq	quru			Qoz	yerli		
	6.50	4.10	-36.9%		4.75	4.00	-15.8%
Tərəvəz							
Kartof	Cəlilabad (təzə)			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.53	0.35	-34.0%		0.60	0.73	21.7%
Pomidor	Zirə				Bərdə		
	0.29	0.80	2.8 d.		0.12	0.69	5.8 d.
Kələm	Bakı				Beyləqan		
	0.29	0.80	2.8 d.	0.12	0.69	5.8 d.	
Kələm	Bərdə			Xiyar	Melit		
	0.40	0.40	0.0%		0.28	0.45	1.6 d.
Sarımsaq	yerli				Tikanlı		
	1.90	1.35	-28.9%	0.70		0.45	-35.7%
Bibər	yaşıl (yerli)			Yerkökü	yerli (iri)		
	0.85	1.00	17.6%		1.15	0.90	-21.7%
Badımcan	yerli			Lobya	yerli		
	0.22	1.00	4.5 d.		0.50	1.50	3 d.
Bostan							
Qarpız	yerli			Yemiş	yerli		
	0.28	0.43	1.5 d.		0.50	0.50	0.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazir.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsinə dövlət dəstəyi

2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 4760 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (*Cədvəl 6*).

Cədvəl 6. Lizingə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 – 30.06.2022)	2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində lizingə verilib
Cəmi	57477	4760
Taxılıyığan kombayn	1144	39
Pambıqyıığan kombayn	222	0
Traktor	13805	670
Digər texnikalar	42306	4051

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 1873 fiziki və hüquqi şəxsə 31.8 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 21.9 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 9.9 milyon manatı mikrokreditlərdir.

2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 93 sahibkarlıq subyektinə 2035 baş damazlıq heyvan alışına 6 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

NAZİR İNAM KƏRİMOV GƏDƏBƏYDƏ VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün tədbirlər görürlər.

Tərtib edilən qəbul cədvəlinə müvafiq olaraq kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov iyunun 3-də Gədəbəy Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında Gədəbəy, Şəmkir və digər rayonlardan olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Qəbuldan öncə nazir İnam Kərimov və Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Natiq Nağıyev ümummilli lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib, önünə tər çiçəklər qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Daha sonra nazir İnam Kərimov Gədəbəy Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış olub, fermerlərə informasiya məsləhət xidmətinin göstərilməsində iştirak edən Aqrar İnkişaf Könüllülərinin bir qrupu ilə görüşüb.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda 38 nəfərin müraciətinə baxılıb. Qəbula gələn vətəndaşların müraciəti əsasən subsidiyaların ödənişi, fermerlərə güzəştli şərtlərlə kreditlərin verilməsi, kənd təsərrüfatı texnikası və təsərrüfat suyu ilə təminat, ixtisasa uyğun işlə təmin edilmə və digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir İnam Kərimov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcəyini vurğulayıb.

Qəbula gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Gədəbəy Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin binasında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Səyyar Xidmət Qrupu mexanizatorlar üçün səyyar xidmət təşkil edib. Xidmət zamanı etibarlılıq müddəti bitən traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün mexanizatorların sürücülük vəsiqələri yeniləri ilə əvəz edilib. “Səyyar Xidmət” qrupu öz fəaliyyətini gün ərzində davam etdirəcək.

Nazir İnam Kərimov səyyar xidmətin təşkili prosesi ilə maraqlanıb, mexanizatorların müraciətlərini dinləyib, lazımi tövsiyələrini verib.

KƏND TƏSƏRRÜFATININ MODEL ƏSASLI PROQNOZLAŞDIRMA METODOLOGİYASI İLƏ BAĞLI ALMANİYANIN TƏDQIQAT İNSTİTUTU İLƏ ƏMƏKDAŞLIĞA BAŞLANILIB

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin elmi tədqiqat fəaliyyəti üzrə beynəlxalq əməkdaşlığının genişləndirilməsi davam edir. Bu çərçivədə kənd təsərrüfatının proqnozlaşdırma metodologiyası olan AGMEMOD modelinin (www.agmemod.eu) Azərbaycanda tətbiqi ilə bağlı Almaniya Federativ Respublikasının Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Tünen İnstitutu (Johann Heinrich von Thünen-Institut) ilə əməkdaşlığa başlanılıb.

AGMEMOD aqrar siyasətə dair qərarların qəbulu və bu qərarların təsirini öyrənmək məqsədi ilə yaradılmış çoxsahəli və dinamik riyazi-iqtisadi simulyasiya modeli kimi Avropa Birliyinə üzv olan, həmçinin üzvlüyə namizəd ölkələrin kənd təsərrüfatı sahəsinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə olunur.

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi ilə Tünen İnstitutu arasında əməkdaşlığın ilkin mərhələsi 2021-ci ilin noyabr ayından başlayıb. Belə ki, Avropa Birliyinin dəstəyi ilə Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi Tünen İnstitutu tərəfindən AGMEMOD modelinin proqram təminatı ilə təchiz edilib və İnstitutun ekspertləri tərəfindən Mərkəzin mütəxəssislərinə modellə bağlı təlim keçilib.

2022-ci ilin 13-18 iyun tarixində isə Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin nümayəndə heyətinin Almaniyaya səfəri çərçivəsində Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsinin proqnozlaşdırılması prosesində AGMEMOD modelindən istifadə ilə bağlı Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi ilə Tünen İnstitutu arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Anlaşma Memorandumuna əsasən, Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin iki əməkdaşına hazırda Tünen İnstitutunda AGMEMOD modelinin Azərbaycanda tətbiqi ilə bağlı intensiv təlim keçilir. Əldə olunmuş razılaşmaya görə, modelin Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi tərəfindən tətbiqinə Tünen İnstitutunun metodoloji dəstəyi davam etdiriləcək.

Yeri gəlmişkən, Tünen İnstitutu AGMEMOD modelinin tətbiqi ilə bağlı Avropa Birliyinə üzv olan və üzvlüyə namizəd ölkələrdən başqa Azərbaycan, Argentina və Şotlandiyadan olan mütəxəssislərə metodoloji dəstək göstərir.

Qeyd edək ki, Tünen İnstitutu bu model və digər

proqnozlaşdırma alətləri vasitəsilə Avropa Birliyinin, habelə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (OECD) və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) Kənd Təsərrüfatı üzrə Perspektivə Baxış (EU Agricultural Outlook, OECD-FAO Agricultural Outlook) hesabatlarının hazırlanmasında iştirak edir.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

Turkey's only specialised exhibiton for tomato production

*Where you can present your
innovation and reach target market!*

*Join us at the meeting platfom
for tomato production!*

27-29 JULY 2022

KARACABEY - BURSA

Solution Partners:

www.tomatodaysturkey.com | latife@dlgfuarcilik.com | +90 5422625934

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**